

To se pa ne more natanjko zgoditi, kakor bi morebiti marsikdo mislil, po senožetih, dolinah ali hribih — in scer zato ne, kér se rastljine tukaj ne morejo ob vsih poprej imenovanih časih in povsod takrat obiskati, kader se njih premembe godé.

Zató so botaniški verti potrebni, v katerih so v imenovani namén rastljine večidel iz vsih plemén in klasov, iz domačije in družih dežel vkup znešene in zasajene, de se lahko v vsih dóbah od zelenjenja noter do sada pregledujejo.

Tak botaniški vert ima tudi c. k. Ljubljansko učeliše že čez 40 lét, ki je v ptujih deželah zavoljo imenitnih rastlinskih zakladov skorej bolj znan in číslan, kakor v domačii, in v tem vertu se boste tudi vi, ljubi moji! rastljinoznanstva učili.

(Konec sledí.)

Od kantonskih cést.

(Konec.)

Ali od tehmal, ko so jeli poprejšnje kantonske komisije in kresije konca pričakovati, od tehmal se je veliko v nemar pušalo in s žalostjo vidimo, de veliko potrebnih taci naprav hira, kakor jetični človek. Od takih prigodeb hočemo tukaj le ene omeniti, ki nam je dobro znana.

Lansko léto 12. septembra je grozoviten naljiv pokončal cesto, ktera pelje od Svibna v terg Rateče pri zidanim mostu na Dolenskim in reka Zapota je most v Ratečah poderla. Prebivavci Svibenške in Šent-Urške fare so bili v zadregi, ker niso imeli poti do Rateč in do kantonske gosposke na Dvor; z vozam se nekoliko dni ni moglo voziti; pešci so pa po takih stezah mogli hoditi, ktere so komaj za kozé pripravne. C. k. stavsko vodstvo je neutegama napravilo most čez Zapoto v Ratečah, zastran poderte ceste se pa ni dolgo nič družiga zgodilo, kakor de se je v enim kraji nekaj hriba odkopalo, takó de kako kljuze komaj naprej precipa; v družih krajih je pa podertija ostala, takó de morajo pešci še zmiraj po kozje hoditi, vozovi pa le z veliko nevarnostjo in težavo se naprej pomikovati, kér morajo na več krajih čez vodo bresti, čez grabne gomaziti in dostikrat po prudu ceste iskati. Koliko de živina in ljudjé terpé, koliko de se orodja potare, vsaki lahko prevdari. Kér od nobene strani pomoci ni bilo, je neki posestnik na poprejšnjo c. k. kresijo v Novim mestu 14. novembra p. t. prošnjo poslal, de naj se ta cesta popravi. C. k. kresija je 28. decembra p. l. to prošnjo na poprejšnjo c. k. kantonsko komisijo na Dvor poslala in ukazala, de kaj za popravo pokvarjene ceste potrebniga stori. Kantonska komisija je pa to prošnjo prošniku nazaj poslala, de naj ima za vednost, kar kresija ukaže. Ta prošnik ni mogel družiga storiti, kakor tiho biti, kér sam ni mogel ceste narediti. Celo zimo se je uboga živina po tistih podertijah terpínčila; celo zimo so se ljudjé plazili, kakor je bilo mogoče, na spomlad pa jim je že preveč bilo in poslali so nekteri soseskini predstojniki in gg. fajmoštri tistih krajev prošnjo do deželniga poglavarstva, de naj bi se cesta naredila, de oni so pripravljeni vse storiti, kar je potreba, samo de naj kdo vodstvo prevzame. Gotovo je deželno poglavarstvo to prošnjo na zadevajočo gosposko za spolnjenje poslalo, ali kje de zdaj ta reč leží, ne vémo, samo to vémo, de ceste še zdaj ni.

Mi scer dobro vémo, de take in enake reči so izvirale iz nestanovitniga stanú (provizorium), v katerim so se zadnji čas kantonski uradi znajdli, in tudi prenapetiga ne tirjamo, de bi novi uradi, ki so komej svojo službo začeli, vse na enkrat poravnati mogli, posebno kar po večim delu spada v prihodnje opravila srenj — vunder kjer je potreba takó očitna, mislimo, de bi se ne čakalo vstanovitve srenj, posebno tukaj, kér

soseskam nič družiga ne manjka, kakor vodstva za izdelovanje ceste in potrebne pomoči zoper nektare zani-kernike.

Ambrož.

Popis Cerkníškiga jezera na No-trajnskím.

(Dalje in konec.)

Čudna naravska prikazen je, de obé vodi iz tam-nih tesnob na dnevski svit zrijete, se pa kar naglo spet zgubite; ob času naljivov pa se po zalih Planinskih travnikih v škodo in žalost marsikterim lastnikom raz-lijete. Kér reki Unc in Pivka podarjene svobode pristojno číslati ne umete, jo morate za kazen kár hitro spet v tamnico pomésti, kjer se zmodrujete in clo poročne iména za Ljubljansico zajemate, ki zna bolj dar svobode spoštovati ter pohlevno tekoča prinaša polne čolnove v Ljubljano.

Steinberg*) dopoveduje, kakó je nekda jezero mergolelo polno rib; v létu 1714 so ljudjé pred pustam, ko je takó huda zima bila, de je 18 palcov débel léd jezero pokrival, in se večidel voda posušila bila, po jamah toliko rib nalovili, de skorej niso vedili kam ž njimi. Cerkníških rib so takrat Krajnci, Štajarci in Korošci celi post dosti imeli. Čversteji so pač tudi takrat ribči memo zdanjih bili, kakor Steinberg piše, de so med jamami, kjer je nar več rib bilo, léd presekali in kar brez vse obléke po pol četertinke ure ribe sačili, ter jih urno na léd metali; le k ognju se nekoliko pogret in s kakšnim požirkam se okrepčat stopili, potem pa spet ročno dela poprijeli.

Čuditi se pa ni, de je takrat toliko rib bilo, kér poprej zaporedama 7 lét ni jezero bilo usahnilo.

Menihi iz Bistre (Freudenthal), ki so prvo in poglavitno ribštvo kupili bili, so skerbili, de bi ribe ne bile preveč pošlé, zato ni smel nihče v globokim ribniku, kteri se skozi celo léto poln vode v zgavju jezera znajde, in kterimu ondašnji prebivavci cemun pravijo, kar nobene ribe ujeti; od tod so se naglama, kakor je voda nastopila, po celim jezeru naselile. Bi-stríški opát je blizo Cerknice na Loki (Thurnlack) v lepo tihotnim kraju stanoval. Puste razvaline so zdaj tú, in se opeka žgè, kjer so se pred 80 léti ribe pe-kle in cverle, siromaki nahranovali in kamor je marsi-kdo rad šel, kér je vedil, de bo gostoljubljivo sprejet.

Nekoliko časa sém se pa ribe brez vsiga reda po strugah in jamah lové, kar je le moč, torej se ni čuditi, de ribštvo peša in ribči dostikrat zastonj mreže me-čejo. Ako tudi voda iz tamnih globočin, kader se je-zero napolnuje, kej rib prinese, jih je vunder še pre-malo, ga obilno pomnožiti, de bi se ribštvo takó bo-gato splečevalo, kakor nekda.

Tú imaš, dragi bravec, popis čudovitiga jezera, kterimu ga ni kmalo para. Drugo pot bom nektare vo-šila in svete razodel, kakó bi se znalo zali Cerkní-ški okolici sčasama veliko koristi in dobička nakloniti.

Podgrivarski.

Cesar v Terstu.

Časopisi in tudi tisti, ki so v Terstu bili, ne mo-rejo zadosti povedati od slovestnost, ki so jih ondi vi-dili, presvitlimu cesarju na čast. Cel teden je bil Terst v veselji; ena slavnost je roko podajala drugi. Od več strani smo slišali praviti, de kdor ni rasvitljenja (Be-leuchtung) v Terstu vidil, nima zapopadka, kaj se pravi rasvitljenje.

Cesar je bil povsod, kamor je prišel, z živim „Eviva“ sprejet in spremljen od toliko množice ljudí,

*) Prav bi bilo, če bi naši domorodni časniki kaj več od tega moža povedali, kar se iz njegovih bukev zvedíti da, ktere je on od Cerkníškiga jezera spisal in v Ljubljani 1788 na-tisniti dal.

Pisatelj.